# BOER *zoekt* ZORG

Om zes uur 's ochtends de koeien melken... het is hard werken op de gemiddelde boerderij. Nee, dan een zorgboerderij. Een zonovergoten dagje tussen de kippen, koeien en schapen zelfs de stadse Marjolein gaat bijna overstag. Met witte sneakers en al.

tekst **MARJOLEIN HERRMANN** fotografie **SASKA LAPPERT**

Ik wed het kippenhuis kloppen. Verder is er vrijwel van achtig. Ik ook een beetje. Ze heet ding aantal achter een kip gevangen. Het duurt ook als een halfuur vermoeiing. "Pak die kippen," roep Elsa (zeven) de gezamenlijk vrouwen als hysterische van een hoen steken. "Ze vliegen naar mij. Ze kunnen gaan vogelpiep maar, maar als vleermuizen kwaken wat ze nog weer kunnen." Ze is haar met je enorm overgevoelig mensen. Nog geschreeuw lopen weet niet gevogd. Er de lobbeen en de hanengevechten je op het moment dat je je hand in het hokje wilt een ei de eieren zit te halen, dreeftlijk haar gegrijns. "Voorgaat mark hoen de dat dood, achoen ze mensen een wat raar hoeken."

Maar ik weet van de vrijwilligers op zorgboerderij De Hoop in Ter Aar. Met als er de andere moeilijkheden in zijn groep, waarvoor er (mentale)opvang (een Riet Sarlea, Dagelijks lopen er zo'n 12 man rond op de boerderij van de familie Nelleke (30) en Leendert Kelder (36). Een deel van hen is (verstandelijk van de diensten uitgegaan, een ander deel is er van de vrijwilligers door waar ze in begeleiden. Met Zilvert ingevoerdaan dan het in. Nelleke had van tevoren al lang weten: "We hebben op dezelfde dagen mensen met een met een voor een dementie. Maar voor iedereen voudt het gezellig en dat wordt bemerkt. Uw aangenaam we. Voor ons is iedereen gewoon een gewaardeerde vrijwilliger. Er heeft toch niet per se een relatie op een pannetje? Het gaat hier om mensen die iemand met meer heel vreugdevolle momenten kunnen opgaken, maar die nog extra ondersteuning en een boerderij, zich hier nuttig weten te maken en daar trots op zijn. Zij ondervinden van ons met de verzorging van de kippen, konijnen, schapen en paarden, en wij zorgen ervoor dat we 's avonds met een goed en voldaan gevoel naar huis gaan. De koeien moet mangroenen als er vrije is. Ze hebben hun kroon een mooie invulling gegeven. Voor hen waardevol, voor ons ook."

> *Je hebt toch niet* **DE KALE KIP GEVANGEN**, *hè, die mag niet in het hok*

### MOOIE COMBINATIE

Nelleke en Jannieke zijn opgegroeid op dezelfde boerderij, als maar tot de kleinschalige zorgboerderij met zijn opzet is gemaakt. "Toen ik in groep 5 zat, wilde ik op de vraag 'wat wil je later worden?' al in 'boerin'," zegt de jongere van de twee. "Mijn ouwe 2017 is een bestaat opbrengsten als boer niet gemakkelijk. Je moet er een by doen, verhuur landbouw haar dat. Toen Nelleke en ik jedoen waren, bedacht we het al samen dat we het boerenbedrijf misschien zouden kunnen combineren met zorg. Ik was 21 en Nelleke 17 toen mijn vader overleed. Hij is door een ongeluk met vuurgewere omgekomen op de boerderij. We hebben zelf aan de tijd gehad om te kijken wat de boerderij op welke manier kon overnemen. Uiteindelijk mochten Nelleke en ik met de zorgboerderij starten. We hebben een opleiding in de zorg afgerond en het kwa (verstandelijk)e voor zorgbehoevenden behaald. Gelukkig draaien we alweer bijna twee jaar."

MEER ZIEN OVER DE ZORGBOERDERIJ?

### VARKENSKUNSTJES

Het is een heerlijke dag vandaag: één van de vrijwilligers is jarig. Hij mag op een stoel staan en er wordt gezongen. Terwijl er taart wordt rondgedeeld, begint de 29-jarige Tina, een meisje met Down en een prachtige Elsa-lacht ("Later ga je met Elsa trouwen," heeft ze me al toevertrouwd. "Nee niet met de prins. Met Elsa"), haar verschrikkelijk te huilen. Ik schrik ervan, maar Nelleke stelt me gerust: "Ze heeft het hier zo naar haar zin. Tina is hier op dinsdag en donderdag en soms krijgt ze ermaar een huilbui, omdat ze zich dan plotseling realiseert dat de dag bijna om is en dat het dan weer een paar nachtjes duurt voordat ze weer kan komen. Ze is dol op de dieren." Als het mooie is uitgeteld, vraag ik wat haar favoriete dieren zijn. Er breekt meteen een lach door op haar gezicht en ze trooont me mee naar de varkentjes die kunstjes kunnen doen in rad voor mijnheer: rijtoffen en rondjes draaien. Een paar enorm grote konijnen kijken nieuwsgierig toe.

Daarna gaan we naar de koeien. Een paar Pieten zijn enthousiast bezig met het uitmesten van de stal. Helenn (26) houdt het nauwlettend in de gaten. Ze komt al zeven jaar bij De Hoop en is bij de koeien helemaal in haar element. "Ze heeft ze allemaal zuik gemaakt," zegt Jannieke. "Ze kent elke koe bij naam en weet precies wat voor persoonlijkheid het dier heeft." Dat blijkt. "Ga maar naar Roos," zegt het meisje tegen me. "Roos is de allerliefste."

"Vind je het niet erg dat er af en toe een koe weg moet naar het slachthuis?" vraag ik, terwijl ik met mijn witte sneakers diep in de koeienstront zak om een koe Roos te kunnen knuffelen.

Die vraag komt niet uit de lucht vallen. In het winkeltje dat bij de boerderij hoort, wordt behalve jam en sterren ook vlees verkocht. Dat moet ergens vandaan komen. "Jawel," zegt Helenn, "maar het kan niet anders. Dit is nou eenmaal een bedrijf. Ik ben geen vegetariër of zo. En er zijn ook echt wel koeien bij met een heel onaardig karakter. Ze mogen hier al veel langer blijven dan op een gewone boerderij."

Jannieke beaamt dat. "Op een gewone boerderij moeten de dieren voor het hoofdinkomen zorgen, dus is het belangrijker dat het vlees of de melk zoveel mogelijk oplevert. Bij ons is de zorg onze hoofdtaak en zijn onze dieren meer een hobby. Hierdoor kunnen we makkelijker een dier wat langer houden of ook een minder mooi beest erbij houden. Zo mag onze liefste koe Roza voor altijd blijven en hebben we een schaap dat nooit weg mag, omdat het ons eerste paplam was en iedereen helemaal gek op hem is. Geen haar op ons hoofd die eraan denkt om haar weg te doen. We vinden het belangrijke dat de deelnemers die hier komen, werk kunnen doen dat nodig is en ertoe doet. We verkopen de eieren die net zijn gerapt en het vlees van onze eigen koeien in ons winkeltje. We doen al het boerenwerk en zorgwerk zelf. Alleen voor het repareren van de machines hebben we hulp nodig."

> **"GASSEN!"** *roept Janneke terwijl ik met de trekker over het grasveld rijd.* **'DAT KAN HARDER!'**

### ONTSNAPPING

Het is rijd voor de lunch. De binnen-Piet die niet zo houdt van al dat buitengedoe en zich in de ochtend nuttig heeft gemaakt met het schrijven van stukjes brood, dekt de tafel. Boterhammetjes met kaas en zelfgemaakte jam, roerei met vers van de kip. En daarna gaat iedereen weer snel aan de slag. Behalve Piet, die altijd in de middag een dutje doet op de bank.

Achter Stan aan hobbel ik naar het kippenhok voor de eieren. "De kippen moeten allemaal weer naar binnen," legt mijn begeleider uit. Hij vertelt hoe fijn het is om op deze boerderij te werken. "Het geeft zoveel voldoening," zegt hij. "Mensen vinden zich hier weer nuttig, bij. En daar help ik aan mee." Niet ervaren in het goed sluiten van een kippenhok, laat ik er per ongeluk een paar ontsnappen. Het duurt al snel een half uur voordat ze er weer hebben gevangen. "Stan, als jij nou van de ene kant nadert, dan sluit ik er aan de andere kant in," zeg ik.

Als we bijna alle kippen hebben gevangen, komt Helenn aanwandelen. "Jullie hebben toch niet ook de kale kip gevangen hè," vraagt ze. "Die mag er niet in, hoor. Die houden we apart om aan te sterken." Verschrikt zoek ik de stal af naar een sterkere exemplaar. "Ik zoek hem wel," zegt Stan. "want het geeft heel veel voldoening om hier te werken." "Kom," zegt Helenn tegen mij, "je mag op de trekker rijden."

De trekker is groen en heeft een geweldig pijpje. Op het dijkje dartelen de geitjes en schapen, een paar ezeltjes, en aanschijnlijk hebben er minstens twee Piet, verpotten plantjes en een ander chaltje zoekt in de wei naar eieren die beschermd moeten worden. Nelleke hoort nog een kaar van Tina dat ze nu echt gaat trouwen met Elsa, Helenn fluistert iets tegen een koe die met zachte bruine ogen naar haar luistert en Stan zoekt nog steeds naar de vermiste kip. "Gassen!" roept Jannieke terwijl ik op een rukkelstaffe over het grasveld rijd. "Dat kan harder!"

Ik heb natuurlijk al een man. En ik ben ook helemaal niet zo'n vrouw die naar een baas zoekt. Maar van zo'n ongebonden een leven met veel Pieten, een stukje Stan en een Tina die met Elsa wil trouwen, daar word ik dan best wel warm van. Ik trap het gaspedaal nog eens flink in met mijn veilig met koeienpoep besmeurde witte schoenen: racend ■

### ZORGBOERDERIJ DE HOOP

Naast de doordeweekse opvang van cliënten die ondersteuning kunnen gebruiken, is er op Zorgboerderij De Hoop op woensdagmiddag en in het weekend opvang voor kinderen met een lichamelijke beperking. Er kan worden paardgereden en gewandeld, er is een bloemenhuis, handwerkgroepje, kookgroep, bowlen, museum en een verborgen moestuin zodat ook mensen met een rolstoel met de planten bezig kunnen zijn. **Meer info: www.zorgboerderijdehoop.nl**